

Ryzyka w projektach PPP

Każde przedsięwzięcie, którego się podejmujemy, jest związane z szeregiem ryzyk. Im lepiej je określimy na etapie przygotowania projektu, tym większa szansa na jego realizację.

Czym jest ryzyko? To po prostu niepewne zdarzenie lub okoliczność, mogące mieć wpływ na cele projektu lub jego wyniki.

W projektach realizowanych metodą tradycyjną to podmiot publiczny przejmuje wszystkie ryzyka. Korzyścią partnerstwa publiczno-privatnego jest możliwość elastycznego podziału ryzyka pomiędzy podmiot publiczny oraz partnera prywatnego – w taki sposób, że ryzyko przekazywane jest tej stronie, która jest w stanie lepiej nim zarządzać. W projektach PPP wyodrębniane są 3 kluczowe grupy ryzyk:

- **ryzyka budowy**, czyli w uproszczeniu – jeśli projekt nie jest realizowany zgodnie z harmonogramem i/lub kosztorysem,
- **ryzyka dostępności** – zdarzenia, które powodują, że dane usługi nie mogą być świadczone lub ich jakość nie jest zgodna ze standardami i parametrami określonymi w umowie PPP,
- **ryzyka popytu**, czyli ryzyka związane z zapotrzebowaniem na świadczone usługi i ponoszeniem za nie opłat.

Jak wspomniano – w projektach PPP część ryzyk przekazywana jest partnerowi prywatnemu.

Szczegółowy podział ryzyk i konsekwencje ich wystąpienia odzwierciedlają zapisy Umowy PPP

I tak na przykład rozbudowa liceum w Piastowie czy budowa Sądu Rejonowego w Nowym Sączu to projekty PPP, w których ryzyko budowy i dostępności leży po stronie partnera prywatnego. Natomiast w przypadku projektu budowy podziemnego parkingu we Wrocławiu partner prywatny ponosi wszystkie kluczowe ryzyka, tj. budowy, dostępności oraz popytu na usługi parkingowe.

Identyfikacji ryzyk, ich wstępnego podziału oraz wyceny dokonuje się już na etapie analiz przedrealizacyjnych w ramach tzw. oceny efektywności projektu. Dokonując podziału ryzyka, należy pamiętać o tym, że każde ryzyko przeniesione na stronę prywatną zazwyczaj podnosi koszt projektu. Dlatego ryzyk niezależnych od działań partnera prywatnego, np. związanych z decyzjami administracyjnymi, nie powinno się przekazywać stronie prywatnej.

A co, jeżeli dokonany podział ryzyk będzie niewłaściwy? Może to wiązać się z brakiem zainteresowania projektem ze strony prywatnej oraz banków. Niewłaściwy podział ryzyk to również trudności w realizacji poszczególnych faz projektu, spory między stronami umowy PPP, a także utrata efektywności kosztowej przedsięwzięcia.

Pamiętajmy więc, że właściwy podział ryzyk jest kluczowy dla sukcesu projektu PPP. W uzasadnionych przypadkach właściwie dokonany podział ryzyk daje również możliwość uznania przedsięwzięcia jako neutralnego dla obciążenia długu publicznego. Więcej szczegółów na ten temat znajduje się w publikacji Eurostat.

Waldemar Buda
pełnomocnik rządu ds. PPP,
sekretarz stanu w Ministerstwie
Funduszy i Polityki Regionalnej